Klaidas Perminas

Povandeniniai Nalijos seklumos Platelių ežere žvalgymai

2007 m. buvo tęsiami povandeniniai žvalgymai Platelių (Plungės r.) ežero Nalijos seklumoje tarp Pilies ir Briedžių salų (žr. *ATL 2005 metais,* V., 2006, p. 382–383; *ATL 2006 metais,* V., 2007, p. 503). Žvalgymų tikslas – toliau fiksuoti akmenų išsidėstymą seklumoje, tikintis aptikti loginę jų išsidėstymo tvarką arba kitus žmogaus veiklos pėdsakus žvalgomame plote. Tikėtina, jog prieš patvenkiant Platelių ežerą, Nalijos sekluma galėjo būti sala arba pusiasalis.

Archeologinių žvalgymų metu Platelių ežero Nalijos seklumoje 2007 m. žvalgyti du plotai (plotas 1 – 70 m², ir plotas 2 – 41 m², iš viso 111 m²). Plote 1 esantys akmenys yra gerokai stambesni, jų yra mažiau ir jie išsidėstę rečiau negu ploto 2 akmenys.

Plote 1 yra vienas itin stambus akmuo. Išskirtinė jo padėtis aplinkoje, taisyklinga forma, orientacija, dydis bei galimai žmogaus rankų darbo vandens paukščio formos iškala leidžia spėti šią vietą turėjus sakralinę reikšmę.

Žvalgymų metu kasinėta nebuvo, radinių nerasta.

Plote 1 esančių akmenų dydis bei išsidėstymo tankumas, taip pat aptiktas stambus akmuo leidžia daryti prielaidą apie tam tikrą žmogaus veiklą šioje vietoje priešistoriniais laikais.

The underwater survey of Nalija shoal in lake Plateliai

In 2007 an underwater survey (a total area of 111 m²) was conducted on Nalija shoal in lake Plateliai. The shoal is believed to have been an island or peninsula before the lake level was raised. Two groups of stones were explored. The stones in group 1 were much bigger and fewer in number than those in group 2. A big stone with a regular shape and a singular location on the shoal was detected in group 1. One side of the stone has water bird-shaped carvings that are possibly of human origin. The location of the stones in group 1 and the big stone allow one to make the assumption that this place might have been a prehistoric sacred site.

No excavations were conducted and no artefacts were found during the survey.

Elena Pranckėnaitė,
Zenonas Baubonis,
Mantas Kvedaravičius

Luokesų ežero polinė gyvenvietė I

Luokesų ežero polinė gyvenvietė I aptikta 2000 m. žvalgant Luokesų ežero (Molėtų r.) Š krantą. Archeologinių tyrimų metu inventorizuoti išlikę poliai, iškelti surasti archeologiniai radiniai (žr. *ATL 2000 metais,* V., 2002, p. 229–231). Luokesų gyvenvietė I lokalizuota ežero Š kranto įlankoje, seklumoje, besitęsiančioje nuo kranto į R, iki didesniosios salos. Seklumoje gylis nedidelis – 1,10–1,90 m.

Archeologiniai povandeniniai gyvenvietės tyrinėjimai buvo pradėti 2004 m. Luokesų